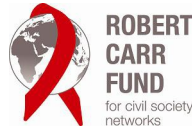

Neformālās iniciatīvas grupas «Durvis» projekts «PAŠU ACĪM»

Eirāzijas Kaitējuma mazināšanas tīkla (EHRN) finansētais Neformālās iniciatīvas grupas «Durvis» projekts «PAŠU ACĪM»

Kaitējuma mazināšanas programmu (šjirču maiņas punktu) klientu anketēšanas apkopojums

Aptauja tika veikta laika posmā no 2013. gada 15. jūlija līdz 2013. gada 15. septembrim. Tika aptaujāti 100 respondenti – kaitējuma mazināšanas programmu šjirču maiņas punktu (tuprāk tekstā - HPP) apmeklētāji. No tiem 26 ir sievietes un 74 vīrieši.

Respondentu sadalījums vecuma grupās:

Vecums (gadi)	20 - 30	30 - 40	40 - 50	Virs 50
Respondentu skaits (cilv)	30	49	16	5

HPP apmeklēšanas ilgums:

Ilgums (gadi)	1 - 3	3 - 5	5 - 10	Virs 10
Respondentu skaits (cilv)	13	33	32	22

Jāsecina, ka lielākā daļa respondentu - 65% - HPP apmeklē ilgstoši, 3 līdz 10 gadi.

Respondentu narkotiku lietošanas ilgums:

Ilgums (gadi)	1-3	3-5	5-10	Virs 10
Respondentu skaits (cilv)	0	22	14	64

Lielākā respondentu daļa – 64% - lieto narkotikas ilgāk par 10 gadiem.

HPP pakalpojumu pieejamība

Uz jautājumu par pakalpojuma vietas sasniegšanas ērtumu 62 respondenti atzina, ka HPP atrodas viņiem ērti pieejama vietā, 20 respondenti atzina, ka tas nav ērti saniedzams. Tika nosauktas sekojošas vietas, kur respondenti vēlētos saņemt HPP pakalpojumus:

Rajons	Ieteikumu skaits	Rajons	Ieteikumu skaits
Pļavnieki	5	Ulbroka	1
Bolderāja	4	Ziepniekkalns	1
Imanta	4	Latgales priekšpilsēta	1
Purvciems	3	Ķengarags	1
Pārdauagava	3	Mežciems	1
Jugla	3	Vecmīlgrāvis	1
Vidzemes priekšpilsēta	2	Nav atbildējuši	2

Neformālās iniciatīvas grupas «Durvis» projekts «PAŠU ACĪM»

Uz jautājumu par HPP darba laikiem 31 respondents ir atbildējis, ka pilnībā apmierina darba laiks, 38 respondentus darba laiki apmierina. Tika nosaukti sekojoši vēlami darba laiki:

Darba laiks	Ieteikumu skaits	Darba laiks	Ieteikumu skaits
No 7 līdz 21	1	No 11 līdz 20	1
No 8 līdz 17	1	No 11 līdz 21	1
No 8 līdz 20	2	No 12 līdz 20	2
No 10 līdz 20	3	No 12 līdz 21	2
No 10 līdz 21	1	No 16 līdz 22	1

Trīs respondenti atzīmēja, ka vēlas, lai HPP strādātu diennakti, 11 respondenti uzskata, ka HPP jādarbojas arī brīvdienās. Arī tiek atzīmēts, ka HPP vēlu atver.

HPP pakalpojumu kvalitāte

Uz jautājumu, vai HPP personāls ir atvērts un ir ērti uzdot jautājumus par interesējošiem jautājumiem, 60 respondenti atbildēja, ka pilnībā ir ērti, 28 atbildēja, ka ir ērti, daļēji piekrīt - 11 respondenti, 1 atzīst, ka nejūtas ērti. Tiek atzīmēts arī, ka personāls „uzreiz uzstāda diagnozi”.

Uz jautājumu, vai pakalpojumi apmierina vajadzības, 46 respondenti atbildējusi, ka pilnībā apmierina, 36 - ka apmierina, 9 - daļēji apmierina, 4 respondenti nezina atbildi, 5 nav atbildējuši.

Izmantoto pakalpojumu kvalitātes novērtējums skalā no viens līdz desmit

Testēšanas kvalitāte:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Neesmu saņēmis pakalpojumu
		1		3	2	3	6	3	71	11

Papildus atzīmēts: “Labi, ka ir tāds pakalpojums”; “Labi un ātri”; “Lieliski!” (4 piezīmes); “Paldies!” (4 piezīmes); “Žēl, ka par šo uzzināju tikai 2010. gadā”; “Nekvalitatīva konsultācija, maz seko līdz jaunumiem”.

Saņemto šļirču kvalitātes vērtējums:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Neesmu saņēmis pakalpojumu
1		4	3	11	4	6	19	7	39	6

Atzīmē, ka sliktas kvalitātes ir: 1ml šļirces – 5 piezīmes; 5 ml šļirces – 10 piezīmes; šļirces ar noņemamu adatu – 3 piezīmes

Prezervatīvu kvalitāte:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Neesmu saņēmis pakalpojumu
		6	1	5	6	4	10	11	42	15

Neformālās iniciatīvas grupas «Durvis» projekts «PAŠU ACĪM»

Papildus atzīmēts: *Mazi* (4 piezīmes); *Plīst*; *Maza izvēle*; *Ar smaržu bija ļoti labi*; *Citu firmu ir labāki – Contex, Life style*; *Nedodiet ar notecējušu termiņu*; *Bumper, Rommed ir slikti*.

Kopumā jāatzīme, ka lielāka daļa respondentu HPP izsniedzamo materiālu kvalitāti novērtē kā ļoti labu:

65% respondentu šlirču kvalitāti novērtē ar ļoti labi līdz izcili (8 līdz 10 balles);

63% respondentu prezervatīvu kvalitāti novērtē ar ļoti labi līdz izcili (8 līdz 10 balles).

Saņemto konsultāciju un atbalsta kvalitāte:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Neesmu saņēmis pakalpojumu
		6	1	5	7	4	10	11	41	15

Papildus atzīmēts: *Paldies!* (5 piezīmes); *Viss par tēmu*; *Tas ir vajadzīgs*; *Nedrīkst likt diagnozi*; *Nepalīdz iekārtoties darbā*.

Saņemtais ēdiens un dzēriens:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Neesmu saņēmis pakalpojumu
		5	1	3	5	4	6	9	18	49

Papildus atzīmēts: *Varētu biežāk* (5 piezīmes); *Parāk reti* (6 piezīmes); *Patika*; *Ļoti garšīgi*; *Jāgatavo katru dienu*; *Tie, kas tur tusē pastāvīgi, neļāva kļūt par patāvīgu apmeklētāju*; *Nav ērts laiks.*

Piedalīšanās izklaides pasākumos:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Neesmu saņēmis pakalpojumu
		3		2	4	3		4	16	68

Papildus atzīmēts: *Reti notiek* (4 atbildes); *Varētu biežāk* (6 piezīmes); *Bija super*.

Piedalīšanās atbalsta grupās:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Neesmu saņēmis pakalpojumu
1		1			2		1	2	7	86

Papildus atzīmēts: *Nepatika*; *Priekš kam*; *Ja būtu - piedalītos*; *Ja apmaksātu ceļu - piedalītos.*

Kopumā jāatzīmē, ka HPP piedāvātie papildus pakalpojumi tiek reti izmantoti: gandrīz puse respondentu - 49% - nav saņēmuši ēdienu un dzērienu, 68% - nav piedalījušies pasākumos un 86% respondentu nav piedalījušies atbalsta grupās.

Neformālās iniciatīvas grupas «Durvis» projekts «PAŠU ACĪM»

Jautājumu grupa par to, kādus pakalpojumus klienti vēlētos saņemt HPP:

Papildus pakalpojumi	Atbilžu skaits
Bezmaksas ēdiens	61
Silta tēja ziemā	68
Vairāk ar veselības aprūpi saistīti pakalpojumi	54
Vairāk ar veselīgu dzīvesveidu saistīti pakalpojumi	35
Kopīgi izklaides pasākumi	32
Pasākumi bērniem	21
Sporta nodarbības	22
Rokdarbi, mākslas nodarbības	15
TV, filmu skatīšanās	32
Iespēja nomazgāties, izmazgāt drēbes	27
Pieeja internetam	51
Bezmaksas drēbes	35
Labāka attieksme no personāla puses	6
Drošības sajūta un konfidencialitāte	41
Iespēja uz bezmaksas zvanu par ar veselību saistītiem jautājumiem	54
Labākas kvalitātes šlircis	18

Papildus atzīmētas vajadzības: *jurista konsultācijas (2 piezīmes); darba iespējas; ārsta konsultācijas; narkologs; bezmaksas ceļš; latviešu valodas kursi; angļu valodas kursi; lekcijas.*

Salīdzinot datus ar iepriekšējām tabulām par apmierinātību ar piedāvājumu, jāsecina, ka iespējams, klienti nav informēti par piedāvatajām iespējām HPP, jo vajadzība pēc pakalpojumiem ir.

Kas tieši neapmierina HPP darbā:

Šļirču, prezervatīvu kvalitāte - 11 atbildes;

Negrib nest izlietotās šlircis - 6 atbildes;

Neapmierina darba laiks - 4 atbildes;

Tālu – 4 atbildes;

Mazas telpas - 4 atbildes;

Tālu – 4 atbildes;

Vieta;

Viss apmierina – 24 atbildes.

Ko gribētu mainīt HPP darbā:

Lai nevajadzētu nest vecās šlircis - 3 atbildes;

Mainīt darba laiku: jāstrādā diennakti - 5 atbildes, brīvdienās - 3 atbildes;

Nodrošināt: tēja un cukuru visu laiku - 2 atbildes; pieeju Internetam; lekcijas, pasākumus; atpūtas telpu; telpu injicēšanai; lai nav rindu (*piezīme: dažreiz izveidojas uz atsevišķiem pakalpojumiem*); apmaksātos ceļa izdevumus;

Pārējais: piedāvāt darbu; sapratne; lai būtu drošība, parliecība par konfidencialitāti; labi, ka ir tāds punkts; tādām punktam jābūt katrā rajonā.

Vai HPP darbinieki sniedz vajadzīgo informāciju:

Pilnībā - atbildējuši 52 respondenti;

Daļēji, ne vienmēr – 24 respondenti;

Neformālās iniciatīvas grupas «Durvis» projekts «PAŠU ACĪM»

Nē - 1 respondents;
Nezinu - 13 respondenti;
Nav atbildējuši 10 respondenti.

Kādu informāciju respondenti vēlētos saņemt HPP:

Informācijas veids	Atbilžu skaits
Par ārstēšanas, rehabilitācijas iespējam	45
Par pardošanas profilaksi, pirmo palīdzību	24
Vairāk par STI	14
Vairāk par TB	19
Vairāk par metadonu	29
Vairāk par HIV/AIDS	24
Nezinu	9
Nav atbildes	6
Cits: darba iespējas; veselīgs uzturs; C hepatīts. Visu zinu – 5 atbildes.	

Kādas medicīnas preces respondenti vēlētos saņemt HPP:

Preču nosaukumi	Atbilžu skaits
Filtri	44
Ūdens injekcijām	52
Lubrikanti	33
Karotītes	42
Pirmās palīdzības aptieciņas	60
Pārnēsājami „kbatas” konteineri šjircu savākšanai	10
Cits: šķidrums mutes dobuma skalošanai; šķiltavas; vate; antiseptiskas saites; leikoplasti; katetri; sausais spirts.	

Jāatzīmē, ka liela daļa respondentu vēlas plašāku sortimentu drošai narkotiku injicēšanai.

Apgalvojumam, ka HPP esamība ir ļoti svarīga, piekrīt 76 respondenti, ka svarīga – 16, daļēji piekrīt 8 respondenti.

Secinājumi

- Narkotiku lietotāji HPP pakalpojumus vērtē kā svarīgus, to kvalitāte tiek augstu vērtēta.
- Klienti izsaka vēlmi pēc papildus pasākumiem un informācijas, lai gan visai neliels skaits izmanto esošos papildus pakalpojumus, kas varētu būt informācijas trūkuma dēļ.
Lai pilnībā apmierinātu narkotiku lietotāju vajadzības būtu nepieciešams:
- Pagarināt HPP darba laiku;
- Palielināt HPP skaitu un izvietot tos dažādos rajonos: vairāk nosasukti Pļavnieki, Bolderāja, Imanta;
- Papildināt drošas injicēšanas inventāru, izniegt labākas kvalitātes šjirces un prezervatīvus;
- Sniegt papildu pakalpojumus;
- Sniegt plašāku informācijas spektru.